

[Ministeren for handel, industri og søfart.]

foranstaltninger og at afgive en redegørelse om disse problemer til regeringen. Det var tanken, at man gennem dette kommissionsarbejde skulle søge fremskaffet et fyldigt materiale til belysning af disse to vigtige økonomiske loves problemer samt især til belysning af de interesserede og berørte kredses syn på mulighederne for afvikling af disse to love og deres syn på, hvad man eventuelt kunne gøre i retning af ændring af lovene, hvis en afvikling ikke ansås for mulig i det givne øjeblik.

Kommissionen, der blev nedsat i januar måned d. å., og som kom til at rumme en alsidig repræsentation såvel for erhverv som for forbrugere samt nationaløkonomisk sagskundskab, har under 24. februar d. å. afgivet en foreløbig betænkning om prisloven. I kommissionens betænkning, der er optrykt som bilag til lovforslaget, er der givet en redegørelse for prislovens historie og prisudviklingen i tiden fra krigens udbrud til 1948. Endvidere har man givet en fremstilling af den økonomiske baggrund — såvel den internationale udvikling efter krigen som specielt den økonomiske udvikling her i Danmark efter krigen —, og man har endvidere søgt på grundlag af oplysning om balanceplan, Marshallhjælp m. v. at nå frem til et vist skøn vedrørende udsigterne for den økonomiske udvikling i den nærmeste fremtid.

Som resultat af de i kommissionen stedfundne drøftelser og foretagne undersøgelser har kommissionen foreslået prisloven forlænget og ændret på forskellige væsentlige punkter. Regeringen har gennemgået den af kommissionen afleverede betænkning og de af kommissionen stillede forslag og har kunnet tiltræde såvel kommissionens almindelige bemærkninger som specielt forslaget til forlængelse og ændring af prisloven.

Under debatten i folketinget var der fra forskellige sider betænkeligheder ved i fuldt omfang at følge dette forslag.

Under hensyn til, at der i folketinget og i folketingsudvalget har været enighed om, at det i betragtning af den senere tids forbedrede vareforsyning er blevet muliggjort, at der på et større område end tidligere er kommet konkurrence indenfor handel og industri, og at det med den heraf følgende mulighed for fri prisdannelse ikke længere vil være nødvendigt at opretholde de noget stive kalkulationsregler, der findes i den nugældende prislovs § 8, stk. 2 og 3, har man ment at kunne ophæve disse bestemmelser. Der har mellem partierne været enighed om, at den

tidligere bestemmelse om, at urimelige priser og forretningsbetingelser er forbudt, fortsat må være gældende, og at det tilsvarende må gælde for urimelige avancer.

Vedrørende den almindelige prisansættelse foreslår man en bestemmelse om, at priserne indenfor vareområder, hvor konkurrencen er tilstrækkelig virksom til at sikre en fri prisdannelse, ikke vil kunne anses for urimelige, samt at prismyndighederne ved afgørelsen af, hvorvidt de skal gribe ind overfor en pris, skal tage hensyn til varens kvalitet og til varens betydning i produktion og forbrug. Det er endvidere foreslået, at prismyndighederne ved deres afgørelse af, hvorvidt en pris må anses for urimelig, skal tage hensyn til omkostningerne ved indkøb eller genindkøb, fremstilling, hjemtagelse, forhandling og transport af samme eller beslægtede varer i virksomheder, der arbejder med efter forholdene tidssvarende materiel, og som drives på normal teknisk og kommercielt hensigtsmæssig måde. Ved denne sidste bestemmelse har man ønsket at præcisere, at priskontrolrådet ved sine beregninger ikke kan gå ud fra de omkostninger, de bedst arbejdende virksomheder arbejder under, men at man som grundlag må tage virksomheder, der arbejder på normal teknisk og en kommercielt hensigtsmæssig måde. At virksomheder, der har ekstraordinært lave omkostninger som følge af specielle tekniske fremskridt, organisation, bedre arbejdstilrettelæggelse og lignende, har gunstigere indtjeningsmuligheder end virksomheder, der ikke har en tilsvarende effektivitet, må findes rimeligt.

De foreslåede ændringer i § 13 vedrørende priskontrolrådets fastsættelse af maksimalpriser og maksimalavancer følger ganske de samme principper, der foreslås ved prisfastsættelser efter § 8. I forbindelse med bestemmelserne i § 13 vil jeg gerne nævne, at spørgsmålet om indrømmelse af adgang til afskrivning på maskiner, varelager m. v. har været gjort til genstand for drøftelser i kommissionen, idet man fra forskellig side havde ønsket, at de af skattevæsenet godkendte regler for afskrivning også blev gjort anvendelige på de her omhandlede områder. I den korte tid, kommissionen har haft til sit arbejde, har man ikke kunnet tage endelig stilling til, hvorvidt de skattemæssige afskrivningsregler kan bringes i anvendelse indenfor prislovens område, men man har dog ment allerede på nuværende tidspunkt at måtte udtale, at der ved priskontrolrådets fastsættelse af maksimalpriser m. v. skal gives adgang til rimelige afskriv-